

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sēfer Tōrat Kōhănîm

Ḳaro, Yosef

Ḳסוי, וראק

Fîordâ [Fürth], 451-452 [1690/91-1691/1692]

מיכרד יכלוה יידו הניעטו הקירפ תוכלה

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11660)

מאירת עינים חושן משפט ער ערא הלכות אכירה ומציאה שפתי כהן הא

ג ומציאת בתו נערה אש כו' בפרישה כתבתי דנפרס לרבות
כתב דאש' שאינו ברשות אביה לתכרה נערוותי כדלפינן
מדרכתי ונאם חסד אין כסף אש' תקנו טיהא מציאת לאביס
משום איבה וכיד אביה למסרה כפ' למנוול ומוכה שסין (משא"כ

בתו כונרת דינאית מרשות אבי'
לנפרי מ' כפינן דוקא שתהא
שמוכה על שלמן אביס) וכ"ס
בתו הקטנה אף דאינה שמוכה
על שלמן אביס דמציאתה לאביס
דאיכא כס משום איבה כתרתי
קדא דיכול למכרה לשפחה
ונסני למפרס להנשא למנוול
ומוכה שסין ע"ס ובטור כתב ז'ל
ואש' היתא מכורה לאחר לאמה
עכ"ל וכ"ל הרמב"ם כפ"ו
דגוילה והמסכת השמיטת ונס
מור"ס ז'ל לא כתבו ולס' מ"ס
בפרישה נישא דאין דין יולא כוס
לפי שאמר לפי מהו דק"ל דהאם
יש לו כח למכרה לאישו למנוול
ועוכה שסין אף אש' שמכרה
ככר לאמה ונאם כשש וכיוכל
בקטנות' או מיד שהיכה סימני'
יולא מהאדון שמכרה לו ע"ס
בפרישה : ד ומציאת' עבדכו'
ואשתו כו' דידן כיד רבן וכפ"ס
נאל מה שקטנו כאלן קאן רבן
וכפ"ס : ס אינו מוריש מלאכת
כו' פי' אש' מת האב אף שכר
הריון כפ"ס או שכר נפשו
המלאכה מ"ה הויל ועדין בידו
והוא מת אינו מוריש וכיוכל
הוא כתב ב"ס ק"ל דאף
המציאה שמצאו כשיי אביו ולא
תכפו אביו כשיי כשתת אביו
המציאה לפנמו : ו אכל
מציאת כנו שאינו כו' כל' זס
כתב נ"כ הרמב"ם אכל כטור
כתוב כאלו ז' אכל מציאת כנו
וכתו שאינו כו' ופ"ר שכתבתי

ד' ובי' אש' סרויחו כו' וכן משמע בתוס' פ' פסוקים כחמשה רבועין ארס
פ"י עמנו כו' ע"ס עיין בתוס' ר"ס כסן פ"ב סי' ר"א : ס ואם נתנו
בתמנה כו' וכן פ"ה במד' פ"י סרויחו ר"ס רפ"ק דמציאת כס הרמב"ן :
ערא 6 בפתח מציאת כו' עיין בתוס' ר"י לביית לוי מ"י מ"ס ופי' פ'
ב אכל קטנה מפור לברה פ"ה דקנס כולם משום דברו
למחכה כולם אליו מראש כהמת
משא"כ כפ"ס ע"ס פ"ה כ"ל רובכ כו'
עכ"ל הכת"ע ותוס' פ"ה כ"ל רובכ כו'
פ"ק דמציאת דק"ס ע"ס מוכה סס דלא
קנס משמע דיכול לנתקו אכלו וכדלעיל
מ"י ר"ס פ"ס ופ"כ ז"ל דכאן קנס
סמויירס מ"ס שפ"ס ב"ו וכן הוא
במ"ב ע"ס ע"ד דק"ל ר"ס ע"כ
ובמס' מ"י ע"י מ"ס ז"ל להר"ס ע"ס
ועיין מ"ס לעיל מ"י ק"ל פ"ד :

הנערה אש' שאינה סומכת על שלחנו ד ומציאה עברו
ושפחתו הכנענים ומציאת אשתו הרי אלו שלו :
הנ"ס ° (הנ"מ סיני דכ"ה) (ר) וס"ס אש' סרויחו כפ"ס או
במלאכה אכל אש' מת ° אינו מוריש מלאכת כן אחר
לאשר יורשו :
אבל מציאת בנו שאינו סומך על שלחנו אש' שהוא קטן
ומציאת עברו ושפחתו העברים ומציאה אשתו שהיא
מגורשת ואינה מגורשת אינם שלן : (ס) (ואם נתנו מטה לקטן
סמוך על שלמן אביו הרי ס"ס על אביו ° (כ"י פ"ק דכ"ה) מ אכל לא
בכ"ו סג"ל ע יתום הסמוך על שלמן אחרים מציאתו לעכ"ל)
ג ° (ל' רמב"ם ס"ס מסכירות) מציאת פועל לעצמו יו' אש' שאמר לו עשה עמי מלאכה
היום ואין צ"ל אם א"ל ערוך עמי היום אבל אש' שכרו ללקט מציאות י' כגון שחשר הנהר
ושכרו ללקט הרגים הנמצאים באגם הרי מציאתו לכה' ואפילו מצא כים מלא דינרים ° (ו"א י' יז
ד"ס שכרו פסס ומראש לו ללקוט מניאות) ° (סור פ"ד כסס סר"ס וע"ל ס"ס ק"פ א)

ערא מציאות בהמה ושטיח ושוכר וגט אשה וכו' ה' סעיפים :

א ° (ל' רמב"ם פ"ו תנוילס דין מ') שנים שראו גמל או חמור של מציאה וקרמו שניהם והנהיגוהו
או משכרוהו ° או שהיה אחר מנהיג ואחר מושך קנו שניהם במד"א בחמור אבל בגמל אש'
היה אחר מנהיג ואחר מושך המושך קנה ° אבל לא הפנהיג :
ב ° (סס) ג ° (ב) בהמה מציאה שקדם אחר ואחז במסירה לא קנה עד שימושך או ינהג
וכן כנכסי הגר ד ° (ג) אבל קנה המוסיר לברה :
ג ° (סס דין י"ז) ° היה אחר רוכב והשני אוהז במוסירה הרוכב קנה בהמה והמוסירה שעל
לחייה בהמה בלכד וזה שאחז המוסירה קנה ממנה פה שאחז בידו ושאר המוסירה לא קנה
שום אחר מהם :

הנ"ס ° (סור כמ"י קצ"ו ס"ו כסס סר"ס וי"ז וי"ז מ"י) סיו"ב רוכבים קנו פניקס סיה א' רוכב נאחד
מנסיג קנו פניקס וימלוקו :
ד רין מציאת שטרות ושוכרים נתבאר בסיומן ס"ה :
ה רין מציאת גט בטור אכן העזר סיומן קל"ב וסיומן קנ"ג :

הלכות פריקה ומעינה ודין הולכי דרכים

רעב דין בהמות או ספינות שפגעו זה בזה ובו"ה סעיפים :

א מ' י

ד"ל דהיינו דוקא בתו הקטנה דה"י דומיא לכנו דאין לאביס רשות עליה כנון שהשיאם בקטנות' ובתלמכה או כתנרסה מן הסגולין ע"ס
ומ"ס נראה דהשיטתו הרמב"ם והמסכת ע"ס וד"ק : ז ומציאת עבדו ושפחתו כו' עד אינס שלו בפרישה מפורס דמ"ס
כתב רמב"ם והמסכת ל' דאינו שלו דהיינו של אדון דשפסס ולא כתב הרי הוא שלן של עבד ושפסס ואיך משום דדין זה כחלק דאש'
אביס של הקטנה שכתרה לשפסס קי כשפסס מלאכה המציאה סיה של אביס ולא של ענמה ואש' אינה קי המציאה סיה של ענמה
ועכ"פ אינו שלו של אדון ועיין עוד מ"ס שסן סוף דעת הטור אלא שסמך אש' לפני זה דאפילו היתא מכורה ע"ס : ט
אכל לא בכנו סג"ל דאיכא למימר הנותן הקפיד לטיות דוקא של כסן משא"כ בנתן לכנו הקטן דמשתמא אינו משומר בידו ונולת דעת
אביו שהמורו ונתנו לקטן אדעתא דאבוהו : ט יתום הסמוך כו' ס"ס דאש' לא יזונו הוא יזונו אחרים דמשום מזה
רעה מזוני' לזונוה' לא תקנו ככה"ג סיהא מציאתו להתפרנסו : יוד אש' שאל' ע"ס עמי מלאכה כו' ר"ל אש' פ
שכרו סתם ולא פרש לו מלאכה מיוחדת וס"ה לכל דבר שכרו : יא כנון שספר הכסר כו' כן הוא לשון סג"ל וספור נכא
לתרן הלא אינו מדרך העולם להסגיר לו פועלים ללקוט מציאות דאינס שכיטים : יב וי"א דה"ס אש' שכרו סתם כו' עד"ר
ופרישה סבוכסתי דלית מאן דפליג כהא ומ"ס לפני זה דמציאות פועל לפנמו סיינו כששכרו סתם והפועל מצא מציאות לפנמו אכל שכרו
סתם וסכ"ס השוכרו מראש לו תקום המציאה ומקם ממנו שילקטן הרי הוא כאלו שכרו מתפלס לכן בפירוש וכ"כ ס"ב' ונאפר דכ"ב
לאפקויה מדעת המפרשים כהיאו ככ"י ע"ס :

ערא א או שהיה א' מנסיג ומושך כו' וס"ק א' אשתו לכה' כפ"ס כד"א כפ"ס כו' דוקא בשניגן מנסיגין בגמל

קנו עינין דשניגן שוויס כפינן משא"כ כהנהגה כמקום משיכה דקנין של משיכה עדיס כהנהגה וכדמחיק : ב
אכל לא המנסיג כ"כ הרמב"ם פ"ו דגוילה וז"ל כ"י כ"ר ס' קצ"ו ס"ד ש"מ דמשיכה והנהגה קונה להרמב"ם בין במכר בין במתנה בין
במציאה ל"ס בנתל"ס בשמור וזלתי אש' אש' מושך להנחל ואש' מנסיגו דאז מושך קונה מנסיג לא קונה עכ"ל ודעת סר"ס וספור סס
בסיומן קצ"ו דגמל כהנהגה ושמור במשיכה איכא עד מינייהו דל"ק ולא ידעינן סי מינייהו קנה וסי מינייהו לא קנה הלכך במכר ומתנה
לא קנה עד מינייהו דאוקי תמוכה אפוקת מרא קמא ובמציאה וספקר קנו שניגן עכ"ל וזה דכתב הטור בסיומן זה שקנינה מהפקר שום
לקנינה דמכירה ככתבי בפרישה דר"ל הכי דיש קנין גמור ולא ככני כהנהגה כגמל כמאר דלית כהו ספיקא ושייך ככו' לומר
דאוקי תמוכה בסוקת מרא קמא כמכר משא"כ כהפקר וד"ק : ג כהמה מציאה כו' עד כנכסי הגר סתם דכשניגן אין
דעת אחרת תקנה אותן משא"כ כשכר ומתנה ע"ל ס' קצ"ו וקצ"ל : ד אכל קנה המוסירה הא דקנס כולם משום כידיו למשכס
כו' אליו מראש כהמה משא"כ כפשי' שאשר זה כ"ל רוכב כו' כיון דרוכב קנה כהמה כגילה המוסירה מה שהוא קנין בראש שכמה גבי
הכמה וכיון דלא קנה כולם נס שביני ביני לא קנה כיון דלא הנכסיו כ"ל ראש אש' וראש הסכי ל"ל כמות ע"ג קרקע ע"ל סיומן
קצ"ו ורמ"ס : ה סיה אש' רוכב כו' סתם מור"ס כאן כדעת הרמב"ם דס"ל רכריביס לכה' אפילו לא סתנינה ברגליו
קנהו ואין דעת סר"ס וכת"ס לעיל סיומן קצ"ו וקצ"ל :

שפתו כהן חושן משפט רעב הלכות פרוקה ומענה מארת עינים

רעב א גן סהים פליס יותר מחסאס כו' לאסוקי מח' ד דרש מדכתיב כס' משפטים כיתר אסוקי סמור שופך רוכן תחת חסאס וחדלת מעוזב לו עוזב תפוזב עמו תחת חסאס הרואילו : ב דרך סהסמה לרכון כו' דרשין רוכן ולא רוכן - רוכן ולא עומד : ג אלא קיס עמו ויסור ויעשן פי' כססוק רוכן תחת חסאס סתית כססוק סתיתו מתחלס פי' ב סמור אזי יפרוק חסאס סתיתו סתקוס ויסור ויעשן ויסמנו על סתקוס סמור סרנין לנכס כו' חסאס : ד כסל מצות ססר ר' ע

רעב א סר פוסס - בן איתא כס' וסוקי' וסוקר עמך סר חיל וסוקר סס כסמתי סרלס דססור גרוס כס' מיל עכ' סת'ע ונרתיס סתכ ססוק פרסס ונ'כ ככית רס'ס סוק ססוק : 563

ולא טען ד ביטל מצות עשה ועקר על מצות לא תעשה שנאמר לא תראה את חסור אחרך : ב (ס' ד'ג') היה כהן והבהמה רובצת בין הקברות אינו מטמא לה :

ג (ס' ד'ג') וכן אם היה זקן שאין ררכו לפרוק ולטעון והואיל ואינה לפי כבודו פטור - (ס' ד'ג') זה הכלל כל שאלו חיותה שלו היה פורק וטעון ה' חייב לטעון ולפרוק בשל חבירו ואם היה חסיד ועושה לפניו משורת הדין אפילו היה הנשיא הגדול וראה בהמת חבירו רובצת תחת מושאה של חבן או של קנים וכיוצא בהם פורק וטעון עמו : ו (יש חולקין נזה כמו סתמאכר למיל סוף עיניו רס'ג) (ס' ד'ג') סור ס'ס כסס סרלס' :

ד (ס' ד'ג') פרק וטען וחורה ונפלה חייב לטעון ולפרוק פעם אחרת אפי' מארח פעמים - שנאמר עוזב תעזוב הקם תקים - לפיכך צריך לדרות עמו (ס' ד'ג') עד פרסה אא"כ אומר לו בעל המשא אינו צריך לך :

ה (ס' ד'ג') מאימתי חייב לפרוק ולטעון עמו משיראהו ראייה בפניעה שהרו נאמר כי תראה - ונאמר כי תפגע וכמה שיעור חכמים שיהיה ביניהם רס'ו אמה ושני שלישי אמה שהוא א' משבעה ומחצתה במיל היה רחוק ממנו יותר מזה אינו זקוק לו :

ו (ס' ד'ג') מצוה מן התורה לפרוק עמו בתנאי (כמו גמליים ועל סימן רס'ס) יור אכל לטעון עליו ה' מצוה ונוטל שכרו י' וכן בשעה שמדרה עמו עד פרסה יש לו שכר :

ז (ס' ד'ג') מצא בהמת חבירו רכוצה אע"פ שאין הכעלים עמה מצוה לפרוק מעליה ולטעון עליה שנאמר עוזב תעזוב הקם תקים ס'ט - א"כ למה נאמר עמו שאם היה בעל הבהמה והלך ויש לו ואמר לזה שפגעו בו והואיל ועליך מצוה אם רצית לפרוק לברך פרוק היה זה פטור שנאמר עמו - ואם היה בעל הבהמה זקן או חולה חייב לטעון ולפרוק לחברו :

ח (ס' ד'ג') בהמת כותי והמשא של ישראל אם היה הכותי מחמיר אחר בהמתו י' אינו זקוק לה ואם לאו חייב לפרוק ולטעון י' משום עיר ישראל :

ט (ס' ד'ג') וכן אם היה הבהמה של ישראל והמשוי של פרוק חייב לפרוק ולטעון משום עיר ישראל אכל בהמת כותי ומשאו אינו חייב לרזיטפל בו אלא משום איבה :

פגס (ס' ד'ג') וי"א סו דלפרוק קייב אפי' אין סכותי סס משו' צפר כסלי חיים סדני דאוריית' וכן ככ' מ' דפשו' לפרוק מ' מ' משו' צפר כס' מ' מ' סייב י' נפקא מינה שיכול לקבל שכר :

חזו נס פס כסרי' ככתב' ס' פ' : יוד אכל לטעון כו' כנמרה סוכיס כן דל' כ' ק' לא לכתו' רשמו' סריק' דהא' ילפ' לס בקו' חסעיב' דלית כס צפר כ"ס ולית כס ססרון כיס ומייבס כס סתורס ק' כו' כסריקס דהי' כס ססרון כיס ועצר כ"ס אלא חסוס דכסעיב' מות' לקבל עליס סכר וכדי שלא נאמר דיו לכא תן דדין להיות כנדון להיות ג'כ כסכר קמל'ן : יא וכן כססס שמדרס עמו כו' ואפי' סוק' חסוס פריקס מותר לקבל עליס סכר ועפ"ר : יב אינו זקוק לה עפ"ר סס ככתבי דרסמכ'ס לא איירי כאן אלא מעשיבס ומ' מ' אין זקוק לס דמנות מעיבס לא כטוס ישראל על כל כותי אכל לפרוק סהכססס נס סרמכ'ס ס'ל דסייב עליס מדאוריית' חסוס צפר כ"ס אלא דמותר לקבל עליס סכר ומ' מ' אפי' ז'ל ואס לאו סייב לפרוק ולטעון כו' ס' ק' ואס לאו אלא סיסרל' ג'כ סס סייב כטעיבס כמו ססוא סייב כסריק' כלות' וכסריקס פסיט' דסייב ונס מ' מ' כסיפס סהכססס ומססס סרתיסו סל כותי דאינו סייב ליטפל כס אלא חסוס איבס איירי ג'כ כטעיב' לסוד וסל דכתב כאן אינו זקוק לה ולא כתב דזיקק לס חסוס איבס ס'ל דסאי כסל דכיון דכססס של ישראל ואינו ססייפ' לטעון כטעיל חסס דיסרל' לית כיס חסוס איבס סל דל' מסייפ' כטעיבס חסוס כסמחו דל' עדיף ככותי מיסרל' דרואס דאינו סייפ' כסססו מסי'כ' כטעיבס סל הכותי וכ"כ כ"ס אכל ססוק ס'ל דנס ככס'ג סייך איבס ומ' מ' סייג על סרמכ'ס נס כוס ע"ס וכסריפס : יג חסוס צפר דיסרל' מצער דכ"ס דכססס וכ"ס סוא - ומיסו מותר לקבל עליס ג'כ סכר וכקט צפר דיסרל' ולא כקט צפר כ"ס דכססס חסוס דכטעיבס לית כס צפר כ"ס דכססס וק"ל : יד וכן אס סיתס סכססס כו' כלל דמנות פריקס ססייב לפרוק כססס אינו אלא כטעיבסן של ישראל סכססס וסמסס ומ' מ' ככת סייבס חסוס צפר ישראל ור' ומותר לקבל עליס סכר אכל ססוק סייג ע'ז וככת דכס'ג דכססס סרמכ'ס אכל חסס ססייב סרמכ'ס סס וככת סמסר נס כן כסי' א אין כרסס דס'ל דמנות פריקס וטעיבס סיא חסוס צפר ישראל עיין סס ודוק :

טו ויס אומרים דלפרוק סייב אפילו אין הכותי סס כרסס דקאי' אחאי' דמיס' סרמכ'ס וככת דלס ככסס ומססס סל הכותי דאינו סייב ליטפל כס אלא חסוס איבס ואיבס ליבא אלא כסססכותי רואס ססיסרל' זס עומד ואינו ססייפ' וואס ככת מור'ס דסייב לפרוק אפילו אין הכותי סס דלף סס כססס חסוס איבס ססייב לפרוק דנס סרמכ'ס ס'ל צפר כו' כ"ס דאוריית' אלא סקאי' אטעיבס ולא אסריקס לא קסס מידי אסרמכ'ס :

טז וכן בכל מקום דפטור בכלל זס וכמ' כס' לפניו זס : יז וכן סייכול לקבל שכר כל' זס ככת ג'כ סרל' ס וססור וכסריפס ככתבי דקדקקו וכתבו מותר לקבל שכר לאסוקי מה ססוא עליו לפשות חסוס חסוס כנון פריקס ודין גלימוד תורה וכיוצא בו דאסר לקבל עליס סכר אף פס ירלו ליתן לו וגם כתבתי דהפילו כוס סוא אסור לתלות ספריקס כססכר ולומר אס לא מתנו לי שכר לא לפרוק דלף אס לא ירלס ליתן לו כסכל סכר סייב לפרוק חסוס צפר כ"ס :

מאירת עינים חושן משפט ערב הלכות פריקה ומענה שפתי כהן תב

י' ודוקא כשנא כעלמא כו' פי' סקניטו ופסעו עמו דבר שלא כהונ מ"ס טעמו וכו' וכו' ע"ל לכו' את יצרו כו' טעמו דבר שבינו לבינו אבל כשנא דקרא דמירי ב"א' דעביד איסורא שבינו לכו' מתקום וכדפי' וכתב בספיק שאקרא דכוס מלות פריקה קודמ' וזכו ספיק מור"ם וכתב דכנס

ד אכל כו' עביד איסורא כו' וכו' פסק אף כשנא דעביד איסורא וע"ס ג' מכותים כו' עיין כ"ח שכתב דק"ל כ"ח דלדוריתא היינו כמאן פכ"ס ולפי דבריו מ"ח כ"ס לתוך פ"ק קאמ' אכל לא שוכא עכו' מ"ח כ"ס פ"ק פ"ק פכ"ס ופ"ס כמס' ור"ק : ד שירה שמתכ' כו' עיין כ"ח כ"ס פ"ק פ"ק פ"ק מ"ב : ס ועמד עליה גי'ם לסרפס עיין כ"ח כ"ס סמכרי ועיין כ"ח כ"ס : ו לחמכות ניכוס - כ"ח

יוד * (סס נרמ"ס ה"ג) הפוגע בשנים א' רוכץ תחת משאו וא' פר' מעליו ולא מצא מי שיטעון עמו מצוה לפרוק בתחלה משום צער בעלי חיים ואחר כך טוען - כר"א כשהיו שניהם שוגגים או אוהבים אבל אם היה אחר שונא וא' אוהב מצוה לטעון עם השונא תחילה כדי לכוף את יצרו הרע : כ"ג * (כ"ג פ"ט) י' ודוקא כשנא כעלמא דלא עביד איסורא (ג) אכל אש עביד איסורא וסנאולו משום שפער עביר' א"ל לטעון עמו כדי לכוף יצרו דהא יפס עפוש שסנאולו : יא * (סס נרמ"ס ה"ו) חשונא האמור בתורה י' לא (ג) מכותים הוא אלא מישראל והיא לישראל שונא והכתוב אומר לא תשנא את אחיך בלבבך - אמרו חכמים כגון שראהו לכוף עביר' והתרה בו ולא חזר הר"ו מצו' לשנאתו ער שיעשה תשובה וישוב מרשתתו ואע"פ שעדיין לא עשה תשוב' אם מצאו נבהל במשאו מצוה לטעון ולפרוק עמו ולא יניחו נוטה למות שמה יהא כשכיל ממנו ויבא לידי סכנה והתורה הקפידה על נפשות ישראל בין רשעים בין צדיקים מאחר שהם גלויים אל ה' ומאמיני' בעיק' הרת שב' אמור אליהם הי' אני נאם ה' אם אחפוץ כמות הרשע כי אם בשבוע רשע מרבוז והיא :

יב כ המורים שרגליו ב' אחר מהם רעויות אינם רשאים חכיריו להקדים ולעבור מעליו נפל רשאים לעבור מעליו : יג כה היה א' טעון וא' רכוב כ' והריך צר מעכירום את הרכוב מפני הטעון כ' אחר טעון ואחר ה' יקן מעבירין הריקן מפני הטעון שניהם טעונים שניהם רוכבים שניהם ריקנים עושים פשרה ביניהם :

יד וכן ב' ספינות העוברות ופגעו זו בזו אם שתיהן עוברות - (כתב אחת) שתיהן טועות אם בזו אחר זו עוברות - וכן שתי גמלים העולים מעלות גבוהה ופגעו זה בזה ואם עברו שניהם כבת א' גופלים ואם בזה ואחר זה עולים ביצר הם עושים טעונה ושאונה טעונה תדחה שאונה טעונה מפני הטעונה קרובה ורמוקה כ' תדחה קרובה מפני שאינה קרובה שתיהן רוחקות או שתיהן קרובות או טעונות הואיל וכלן ברוחא' השל פשרה ביניהם והם מעלים שכה לו לזו וכיצא בו י' נאמר בצדק תשפוט עמיתך :

טו (י) שיירא שחנתה במרכב (י) ועמד עליה גי'ם לטרפה ופסקו עם הגי'ם ממון כי מחשבין לפי ממונא ואין מחשבין לפי נפשות - ואם שכרו תייר לפניהם כי להוריעם הריך מחשבין לפי ממון ולפי נפשות י' ואל ישנו ממנהג החמרים : יז רשאים החמרים (י) להתנות ביניהם כל מי שתאבר ממנו חמור מכני השיירא מעמידים לו חמור אחרת ואם פשע הוא ואברה אין חייבים להעמיד לו - אברה חמורו ואמר תנולי דמיה ואני רוצה ליקח חמור והרני שומ' עמכם אין שומעון לו אלא מעמידין לו (ז) חמור אחרת כדי שיורו עצמו וישמור בהמתו ואפי' היתה לו בהמה אחרת כשיירא שיותר מוסר נפשו לשמור על שנים :

יח ספינה שהית מהלכת בים ועמד עליה נחשול לטובעה והקילו ממשא' מחשבין לפי משאוי ואין מחשבין לפי ממון * (י' ופ"ל ס"ס פ"ט) ואל ישנו ממנהג הספנים : יח רשאים להתנות ביניהם כל מי שתאבר לו ספינה מעמידים לו ספינה אחרת - פשע בה ואברה או שפירש כ' למקום שאין הולכת באותו זמן אין חייבים להעמיד לו :

הלכות ב' ח' לא כתב לטון תדמ' כ"ס כממך אלא ל' מעבירין ונש' אינו מוכיר שילע שכר זה לזה כמ"ס כשפי' שאמר זה אלא מיירי כשטרובכ וטעון סולכין בדרך ביחד זה בלד זה דומ' לדין סלכין זה וכשנאין לדרך צר שאין יכולין לילך זה ככד זה קאמר דמעבירין את טרובכ וכ"ס הריקן מפני הטעון והוא מעבירין את המת מלפני הכלה שפי' שמקדישין הכלה לפני המת בלכיו או כהיותם יחד בדרך וכמ"ס סטור ב"ד פ"י ס"ס פ"ט ומפני שלא איירי כאן מהפכה לאתרו' אלא שיעמוד א' במקומו עד שיטכור השני תמלא מ"ס לא סוכירו כאן שיעלו שכר זה לזה אלא פשרה דהיינו שזה יעביר תמלא פסם זה וזה פסם אחר ולא * כפ"ס שכתב נס כזה דמירי שפונעין זה בזה * וכמ"ס טעוןין או רוכבין יעשה פשרה ויעלה שכר זה לזה : כג א' טעון וא' ריקן כו' וכ"כ בטור אפי' נדכ"ס הוא מ"מ שלא תהפך הפשרה ולומר שהריקן הוא קל ויעבור במהירות הוא יעבור תמלא פסם זה וזה פסם אחר ולא * כפ"ס שכתב נס כזה דמירי שפונעין זה בזה * כד תדע קרובים כן הוא הגירס' בנמר' ובפוסקים ובראש דר"ל א' קרובה לטות ומכאן שמתפזר לאתרים תמלא לפשרה מקום לעבור בלד מ"ס מעבירין ודומין אותם הקרוב ולא האחרת אבל רש"י קרובה לפיר' וכמ"ס תמלא לפשרה מקום לעבור בפרושה דכ"כ לפיר' שפי' קרוב לפיר' והוכחתי שר"ל שקרובה לפיר' שרונה לילך שם והוא אינו מן הסברה שדדסה קרובה מפני קרובים ונתתה מפני האינה קרוב' ועמ"ס עוד שם : כה נאמר בלדק תשפוט את עמיתך ר"ל מדכתיב לך דק דק תרדו וכתיב בלדק תשפוט את עמית' ורש"י א' לדין וא' לפשרה : כו מחשבין לפי מחשבות כו' שהרי כשביל ממון ללד כהא : כז לסודיעים הדרך שלא יפתכו מפני חיי' ולספיקן כן הוא ל' שטור ומ"ס מחשבין מני לפי מחשבות כו' שהרי כשביל ממון ללד כהא : כז לסודיעים הדרך שלא יפתכו מפני חיי' ומ"ס שכתב מור"ם בריש ה"ה שנייה וכן אש טעו חמור' הסול' במדבר וכל' כשביל ממון : כח ואל ישנו ממנהג הסמרי' פיר' א"ש כמ"ס שכתב דק' עליה וכתב וכן א' חשכא ליכו אחריו * וכראה שגם כזמנינו כשנושעים יחד מעיר לעיר על סירוד ובאין אכתי * מיל' לטולין ומשפירין פמחן ברכ או כמפט' שגובין אותו לפי המתן וס"ס אש ריכ' לשלוח שלוחי' לתור להם הדרך כשטח מפני הסול' איתן הסול' הוא לפי שדרך המתן אש לא שיש סכנות נפשות ב' כדבר שאינו יגבו הסול' מני לפי הכפשות ומני עכ"ס לפי המחמון אש לא שיש בין הסבורו' מנהג קפופס ידוע שילכו אחריו : כש שאין סולכת באותו זמן פי' כגון

